

ความเป็นมาและแนวโน้ม

สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ได้วิเคราะห์ติดตามสถานการณ์การบาดเจ็บรุนแรงจากการถูกเปลว หรือสะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ จากโรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลประจำจังหวัดและกระจายอยู่ทุกภาคของประเทศ และดำเนินการเฝ้าระวังการบาดเจ็บอย่างต่อเนื่อง พบจำนวนผู้บาดเจ็บรุนแรง(ผู้บาดเจ็บรุนแรง หมายถึง ผู้บาดเจ็บที่บาดเจ็บมาไม่เกิน 7 วัน เข้ารับการรักษา ณ ห้องอุบัติเหตุฉุกเฉินของโรงพยาบาล แล้วรับไว้สังเกตอาการ/รับไว้รักษาในโรงพยาบาล หรือ ตาย) จากการถูกเปลว หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ สูงอย่างต่อเนื่อง ในช่วงปี พ.ศ. 2547-2548 และสูงขึ้นอย่างชัดเจน ในปี พ.ศ. 2549 – 2551 และเดือนที่มีผู้บาดเจ็บสูงสุด คือ เดือนตุลาคม รองลงมา คือ เดือนพฤศจิกายน ของทุกปี (รูปที่ 1)

ผลการวิเคราะห์

รายงานการบาดเจ็บรุนแรงจากระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ ปี พ.ศ.2551 จากโรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังฯ 28 แห่ง มีผู้บาดเจ็บรุนแรงจากการ เล่นพลุ และ ดอกไม้ไฟ (ICD-10 รหัส W39) เดือน พฤศจิกายน 2551 จำนวน 88 ราย ร้อยละ 20.37 ไม่มีผู้เสียชีวิต (ปี พ.ศ.2551จำนวนผู้บาดเจ็บ 432 ราย ในจำนวนนี้เสียชีวิต 2 ราย)

ในจำนวน 88 ราย พบในเพศชายร้อยละ 97.73 ผู้บาดเจ็บมีอายุตั้งแต่ 1- 78 ปี อายุต่ำกว่า 19 ปี มีสัดส่วนสูงสุดร้อยละ 50 รองลงมาอายุ 20 – 24 ปี ร้อยละ 14.77 อาชีพที่ได้รับบาดเจ็บสูงสุดคืออาชีพนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 42.05 รองลงมาได้แก่ ผู้ใช้แรงงาน ร้อยละ 30.68 เวลาที่เกิดเหตุสูงสุดเวลา 16.00-19.59 น. ร้อยละ 32.62 วันพุธเกิดเหตุสูงสุดร้อยละ 43.18 (วันลอยกระทงปีนี้ตรงกับวันพุธที่ 12 พ.ย.52) รองลงมาคือวันอาทิตย์ร้อยละ 11.36 นอกจากนี้พบว่าผู้บาดเจ็บรุนแรงจากเปลว หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ คีมแอลกอฮอล์ ร้อยละ 26.19

เดือนพฤศจิกายนและวันลอยกระทงจังหวัดที่มีผู้บาดเจ็บรุนแรงสูงสุด คือจังหวัดเชียงรายประจวบคีรีขันธ์ รองลงมาโรงพยาบาลลำปางและโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา (ตารางที่ 1)

เมื่อเปรียบเทียบ 5 ปี พบว่าวันลอยกระทงของทุกปี มีการบาดเจ็บรุนแรงจากเปลว หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือพลุ สูงสุดและสูงสุดในปี 2551 ร้อยละ 40.19 (ตารางที่ 2)

อวัยวะที่ได้รับบาดเจ็บ

อวัยวะที่ได้รับการบาดเจ็บสูงสุดในวันลอยกระทง ตั้งแต่

ปีพ.ศ. 2547-2551 คือ มือและข้อมือทั้ง 5 ปี รองลงมาเป็นอวัยวะอื่นๆดังรายละเอียด

ผู้บาดเจ็บรุนแรงจากเปลว หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ ในวันลอยกระทง ปี พ.ศ.2547 ได้รับบาดเจ็บที่ มือและข้อมือมากที่สุด ร้อยละ 57.14 (ICD-10, S60-S69: injuries to the wrist and hand) ปี พ.ศ.2548 ได้รับบาดเจ็บสูงสุดที่ มือและข้อมือมาก ร้อยละ 87.50 รองลงมาคือ การบาดเจ็บของตาและเบ้าตาร้อยละ 37.50 บาดเจ็บที่ศีรษะและใบหน้า ร้อยละ25 ปี พ.ศ.2549ได้รับบาดเจ็บที่มือและข้อมือมากที่สุดร้อยละ 100 รองลงมาบาดเจ็บที่ตาและเบ้าตาร้อยละ 26.67 และ บาดเจ็บบริเวณข้อเท้าและเท้าร้อยละ 26.67 ปี พ.ศ.2550 บาดเจ็บบริเวณข้อมือและมือขาด ร้อยละ 62.50 รองลงมาคือบาดแผลเปิดบริเวณข้อมือและมือ ร้อยละ 43.75 บาดเจ็บของตาและเบ้าตาร้อยละ 31.25 แผลถูกความร้อนและถูกสารกัดกร่อนที่ศีรษะและคอร้อยละ 18.75 ปีพ.ศ.2551 ได้รับบาดเจ็บที่มือและข้อมือมากที่สุด ร้อยละ 55.56 รองลงมา คือ การบาดเจ็บที่ศีรษะ บริเวณตา และเปลือกตา ร้อยละ 22.22 การบาดเจ็บของตาและเบ้าตา ร้อยละ 13.89 และแผลถูกความร้อนและถูกสารกัดกร่อนที่ตาและอวัยวะที่เกี่ยวข้องตา ร้อยละ 13.89

สรุป

- 1.มีผู้บาดเจ็บรุนแรงจากการถูกเปลว หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ ปี พ.ศ.2547–2551 สูงในช่วงเดือน ตุลาคม และพฤศจิกายน และสูงสุดในวันลอยกระทงของทุกปี
- 2.นักเรียน/นักศึกษาได้รับบาดเจ็บสูงสุด เกิดเหตุสูงสุดในเวลา 16.00-19.59 น.ร้อยละ 32.62 วันพุธเกิดเหตุสูงสุดร้อยละ 43.18 ภาคเหนือมีการบาดเจ็บสูงสุด
- 3.ผู้บาดเจ็บรุนแรงจากการถูกเปลว หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ คีมแอลกอฮอล์ร้อยละ 26.19
4. อวัยวะที่ได้รับบาดเจ็บ คือ บาดเจ็บที่มือและข้อมือ การบาดเจ็บของตาและเบ้าตา บาดเจ็บที่ศีรษะและใบหน้า บาดเจ็บที่ศีรษะและบริเวณตาและเปลือกตา ถึงแม้ว่าไม่ถึงกับเสียชีวิตแต่ก็ได้รับบาดเจ็บถึงขั้นพิการสูง

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการตรวจสอบคุณภาพของพลุ และดอกไม้ไฟ รวมทั้งวิธีการจัดเก็บและควบคุมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
2. ควรเผยแพร่ข้อมูลการบาดเจ็บ ตาย และพิการ ที่เกิดจากการ เล่นพลุ และดอกไม้ไฟ ให้ประชาชนและผู้ปกครองของเด็ก โดยเฉพาะ

เด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี และ ควรจำกัดอายุผู้เล่นเกม หรือ ดอกไม้ไฟ

ข้อเสนอแนะสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี^(1,2,3)

1. เด็กต้องได้รับการสอนและจำไว้เสมอว่า ดอกไม้ไฟ หรือ พลุ ไม่ใช่ของเล่นและเป็นอันตรายสำหรับเด็ก

2. ห้าม.....เด็กจุดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ เองเด็ดขาด

3. ไม่ควรให้เด็กอยู่ใกล้บริเวณที่มีการจุดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ใหญ่^(3,4,5)

1. จุดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ อย่างถูกวิธีตามข้อแนะนำอย่างเคร่งครัด

2. เล่นในที่โล่ง ราบ ห่างไกล จากบ้านเรือน ไร่ไม่มีแห้ง และ วัตถุไวไฟ

3. ตรวจสอบให้มั่นใจว่าคนอื่นอยู่ห่างจากดอกไม้ไฟหรือ พลุเพียงพอ

4. ห้าม พยายามจุดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ ที่จุดแล้วไม่ติด หรือไม่ระเบิด อย่างเด็ดขาด ควรเตรียมถังน้ำไว้ 1 ถัง ใกล้ตัวเสมอ เวลาเล่น เพื่อใช้ดับเพลิงหรือ ดอกไม้ไฟ หรือ พลุ ที่จุดแล้วไม่ระเบิด

5. อย่าทดลอง หรือ ทำดอกไม้ไฟ หรือ พลุ เอง

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ โรงพยาบาลเครือข่ายระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บ 28 แห่ง ที่เป็นฐานข้อมูลให้สำนักกระบาดวิทยาดังนี้

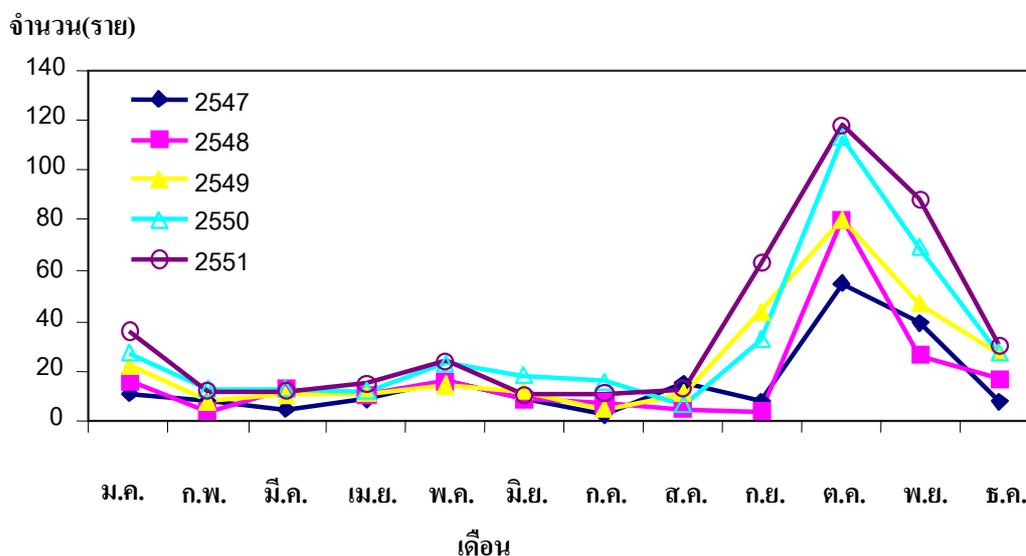
รพม.นครราชสีมา, รพม.นครศรีธรรมราช, รพศ.ลำปาง, รพศ.ราชบุรี, รพศ.ยะลา, รพศ.สวรรค์ประชารักษ์ (นครสวรรค์), รพศ.พระปกเกล้า(จันทบุรี), รพศ.หาดใหญ่(สงขลา), รพศ.ระยอง, รพศ.เชียงใหม่(เชียงใหม่), รพ.เลิดสิน(กรุงเทพฯ), รพ.นพรัตน์ราชธานี(กรุงเทพฯ), รพศ.ชลบุรี, รพศ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศร (ปราจีนบุรี), รพศ.สรรพสิทธิประสงค์(อุบลราชธานี), รพศ.อุดรธานี,

รพม.พุทธชินราช(พิษณุโลก), รพศ.สุราษฎร์ธานี, รพศ.ตรัง, รพศ.สระบุรี, รพศ.เจ้าพระยาอมราช(สุพรรณบุรี), รพศ.อุดรดิตถ์, รพศ.สุรินทร์, รพศ.พระนครศรีอยุธยา, รพศ.นครปฐม, รพศ.ขอนแก่น, รพศ.สุรินทร์และ รพท.พระนั่งเกล้า(นนทบุรี)

ตารางที่ 1 ร้อยละการบาดเจ็บรุนแรงจากการถูกเปลว หรือสะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ เดือน พฤศจิกายน และ วันลอยกระทง (วันพุธที่ 12 พย.2551) พ.ศ. 2551

ที่	โรงพยาบาล	พฤศจิกายน	วันลอยกระทง
1.	เชียงใหม่	38.64	47.22
2.	ลำปาง	21.59	25.00
3.	พระนครศรีอยุธยา	9.10	8.33
4.	ราชบุรี	5.69	5.60
5.	สรรพสิทธิประสงค์	4.54	2.77
6.	พระนั่งเกล้า	3.44	2.80
7.	พระปกเกล้า	2.28	-
8.	สุรินทร์	2.27	-
9.	ขอนแก่น	2.27	2.77
10.	เจ้าพระยาอมราช	2.27	-
11.	สระบุรี	1.13	-
12.	ฉะเชิงเทรา	1.13	-
13.	สวรรค์ประชารักษ์	1.13	-
14.	นครปฐม	1.13	-
15.	มหาสารคาม	1.13	-
16.	สุราษฎร์ธานี	1.13	2.77
17.	หาดใหญ่	1.13	2.77

รูปที่ 1 จำนวนการบาดเจ็บรุนแรงจากการถูกเปลว หรือสะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ พ.ศ. 2547 - 2551 จำแนกรายเดือน

ตารางที่ 2 ร้อยละการบาดเจ็บรุนแรงจากการถูกเปลว หรือสะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ เดือนพฤศจิกายน เรียงลำดับรองลงมาวันที่ก่อน และหลัง วันลอยกระทง 2 วัน และวันลอยกระทง ปี พ.ศ. 2547 - 2551

2547	ร้อยละ	2548	ร้อยละ	2549	ร้อยละ	2550	ร้อยละ	2551	ร้อยละ
(วันที่)									
24	2.56	5	19.23	2	4.26	18	5.8	10	6.82
25	2.56	6	7.69	4	17.02	23	8.7	11	7.95
26*	15.38*	16	30.77*	5*	31.91*	24*	23.19*	12*	40.91
27	12.82	17	7.69	6	8.51	25	7.25	13	9.09
28	2.56	20	7.69	8	12.77	26	4.35	14	2.27

หมายเหตุ : * วันลอยกระทง

เอกสารอ้างอิง

- ศิริวรรณ สันติเจริญกุล และชไมพันธุ์ สันติกาญจน์. รายงานประมาณการสถานการณ์การบาดเจ็บและตายจากการเล่นพลุ และดอกไม้ไฟ ประเทศไทย พ.ศ.2543. รายงานการเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับจังหวัด ปี 2543 และการบาดเจ็บ 19 สาเหตุ.
- บวรวรรณ ดิเรกโกศ และชไมพันธุ์ สันติกาญจน์. สถานการณ์การบาดเจ็บจากการถูกเปลว หรือสะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือพลุ ในผู้บาดเจ็บรุนแรง. รายงานการเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ ปี 2544.
- ชไมพันธุ์ สันติกาญจน์. 6บัญญัติความปลอดภัยในการจุดดอกไม้ไฟและพลุ ปี 2545.
- US Consumer Product Safety Commission. Fireworks Safety Tips 2004. Available from : <http://www.cpsc.gov>
- The Nation Council on Fireworks Safety. Tips for public fireworks displays and tips on choosing safe fireworks. 2004. Available from: URL: <http://www.fireworksafety.com>

ที่มา: <http://www.tilf.or.th/news246.htm>

ที่มา: <http://www.labour.go.th/news/detail.jsp?id=00986>

